

MENINGOKOKSYGDOM 2010

Uge 37, 2011

I Danmark overvåges invasiv meningokoksygdom (MS) i det kliniske meldesystem (blanket 1515) og af Neisseria og Streptokok Reference Laboratoriet, som modtager meningokokkisolater fra de klinisk mikrobiologiske afdelinger.

I 2010 modtog Epidemiologisk afdeling 73 anmeldelser for patienter med invasiv MS. Der måtte rykkes for anmeldelse for 30 (41%) af tilfældene. Fordeling på landsdele fremgår af [tabel 1](#).

Tabel 1. Anmeldte tilfælde med invasiv meningokoksygdom i 2010. Antal og incidens pr. 10⁵ fordelt på landsdele

Landsdel	Antal	Incidens
København by	6	0,9
Københavns omegn	6	1,2
Nordsjælland	12	2,7
Bornholm	0	-
Østsjælland	4	1,7
Vest- og Sydsjælland	6	1,0
Fyn	3	0,6
Syddjælland	10	1,4
Østjylland	11	1,3
Vestjylland	9	2,1
Nordjylland	6	1,0
I alt	73	1,3

Diagnose

Af de 73 tilfælde havde 39 meningitis, 22 sepsis og 12 både meningitis og sepsis.

Der blev diagnosticeret 36 tilfælde (49%) af MS med serogruppe B, 26 (36%) med serogruppe C og ét (1%) med hver af serogrupperne X, Y og E29. Otte (11%) tilfælde var med ukendt serogruppe. Der blev ikke anmeldt tilfælde af serogruppe A eller W135.

Fordelingen på aldersgrupper fremgår af [tabel 2](#).

For 59 (81%) af de anmeldte tilfælde var meningokokker påvist ved dyrkning; fire af disse var også påvist ved diagnostisk PCR. I ét tilfælde forelå både positiv PCR og mikroskopi, i ét tilfælde positiv PCR og meningokok-antistof test (MAT) og i ét tilfælde forelå positiv MAT og mikroskopi.

Fire tilfælde var kun påvist ved PCR, ét tilfælde kun ved mikroskopi, og fire tilfælde alene ved MAT. I to tilfælde var diagnosen udelukkende baseret på de kliniske observationer. I alt 69 tilfælde var formodet smittet i Danmark, ét i udlandet, og for tre var smitteland ukendt.

Tabel 2. Antal anmeldte tilfælde med invasiv meningokoksygdom i 2010, fordelt på aldersgruppe, serogruppe, M/K-ratio, incidens pr. 10⁵ og antal døde

Aldersgruppe (år)	B	C	X	Y	Andre	Ukendt	Total	M/K-ratio	Incidens	Døde
< 1	2	2	0	0	0	1	5	1,5	7,9	0
1-2	6	7	0	0	0	2	15	1,5	11,4	2
3-6	5	1	0	0	0	1	7	0,8	2,7	0
7-13	3	1	0	0	0	1	5	1,5	1,1	0
14-17	4	7	0	0	0	2	13	3,3	4,6	0
18-29	7	2	0	0	0	0	9	2,0	1,2	0
30-39	2	0	0	0	0	0	2	1,0	0,3	0
>=40	7	6	1	1	1	1	17	0,4	0,6	5
I alt	36	26	1	1	1	8	73	1,2	1,3	7

Ophobede tilfælde

Der var to små udbrud af gruppe B MS i Nordsjælland: To børn i samme børnehaven blev diagnosticeret med MS, og alle i institutionen fik tilbudt ciprofloxacinprofylakse. Senere på året fik to søskende diagnosticeret MS. De gik i samme fritidsordning, men i forskellige klasser på samme skole. Et rask barn i samme familie gik i børnehaven, hvor der var udbrud tidligere på året. Ved de sidste tilfælde fik familien samt alle elever i børnenes skoleklasser og fritidsordning tilbudt ciprofloxacinprofylakse. Meningokokkerne fra begge udbrud tilhørte samme klon, som er en af de hyppigste i Danmark. Hvorvidt de to udbrud havde en direkte sammenhæng er derfor svært at fastslå.

Følger af sygdommen

Syv patienter (10%) døde af MS. Fem af disse havde MS med serogruppe B og to med serogruppe C. Alle havde sepsis og fem desuden meningitis. For de 66 overlevende forelå oplysning om sequelae for 55, heraf havde 49 (89%) ingen sequelae. Seks personer havde hhv. nedsat hørelse, dobbeltsidig døvhed, balance- og styringsbesvær, mulig reaktiv arthritis, nervebetændelse, hovedpine og træthed efter MS.

Anmeldelse

Den læge, der får en patient med MS til behandling, skal straks ved klinisk mistanke anmelde tilfældet. Anmeldelsen skal ske telefonisk til embedslægeinstitutionen i den region, hvor patienten opholder sig, samt skriftligt på blanket 1515 til epidemiologisk afdeling.

Profylakse til kontaktpersoner

Husstandsliktende kontakter til patienter med mistænkt eller verificeret

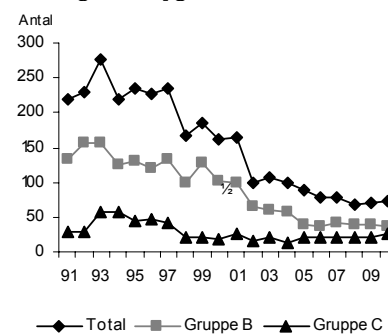
MS tilbydes profylakse med antibiotika, EPI-NYT 17/10.

Vaccination kan tilbydes efter verificeret MS forårsaget af serogruppe A, C, W135 eller Y.

Kommentar

Det totale antal tilfælde af MS var uændret i 2010 i.f.t. 2009. Der var et fald i antallet af serogruppe B fra 40 tilfælde i 2009 til 36 i 2010, hvilket er en fortsættelse af tendensen gennem de sidste mange år, [figur 1](#).

Figur 1. Antal anmeldte tilfælde af meningokoksygdom, 1991-2010

Serogruppe C steg fra 22 i 2009 til 26 i 2010. Der er i 2011 sket en yderligere stigning, således at der pr. 1/9 2011 var anmeldt 36 tilfælde af serogruppe C, som nu er hyppigere end serogruppe B.

Alle meningokokkisolater sero- og serosubtypebestemmes samt fintypes. I 2009 og 2010 blev der observeret en højere forekomst af typen C:2a:P1.2,5 med fintypen C:5,2:F3-3. Denne type har givet anledning til øget forekomst af serogruppe C sygdom i flere europæiske lande og udviklingen følges derfor nøje. (J.N. Rasmussen, P. Valentiner-Branth, Epid. afd., L. Lambertsen, S. Hoffmann, AMOF, A. Mygh, Embedslægerne Hovedstaden)

14. september 2011

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2011 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 36 2011	Kum. 2011 ¹⁾	Kum. 2010 ¹⁾
AIDS	0	35	33
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	1
Creutzfeldt-Jakob	1	6	9
Difteri	0	0	0
Fåresyge	3	10	23
Gonoré	7	277	333
Hepatitis A	0	10	43
heraf smittet i udlandet	0	0	0
Hepatitis B (akut)	0	9	18
Hepatitis B (kronisk)	2	167	135
Hepatitis C (akut)	0	5	2
Hepatitis C (kronisk)	4	190	285
HIV	1	175	189
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	1	36	63
Kolera	0	1	0
Legionella pneumoni	3	72	80
heraf smittet i udlandet	0	17	21
Lepra	0	1	0
Leptospirose	0	5	3
Levnedsmiddelbåren sygdom	11	189	283
heraf smittet i udlandet	4	51	66
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	1	7	2
Listeria monocytogenes	0	5	6
Streptococcus pneumoniae	0	71	56
Anden ætiologi	0	12	14
Ukendt ætiologi	0	8	18
Under registrering	0	2	0
Meningokoksygdom	1	72	47
heraf gruppe B	0	21	23
heraf gruppe C	1	37	18
heraf uspec.+ andre	0	14	6
Mæslinger	2	81	4
Neuroborreliose	4	34	23
Ornitose	0	6	10
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	1	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	2	63	66
heraf smittet i udlandet	1	41	50
Syfilis	6	344	289
Tetanus	0	0	0
Tuberkulose	10	293	254
Tyfus/paratyfus	0	15	30
heraf smittet i udlandet	0	14	28
VTEC/HUS	7	135	107
heraf smittet i udlandet	2	59	27

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2011 og i samme periode 2010

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 36 2011	Kum. 2011 ²⁾	Kum. 2010 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	1	89	148
Gonokokker	11	197	286
heraf kvinder	2	39	73
heraf mænd	9	158	213
Listeria monocytogenes	2	27	36
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	12	303	112
Serumprøver ⁴⁾ MPT	6	227	146
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	5	147	122
Gruppe B streptokokker	0	88	78
Gruppe C streptokokker	0	38	45
Gruppe G streptokokker	1	105	123
S. pneumoniae	7	658	716
Tabel 3	Uge 34 2011	Kum. 2011 ²⁾	Kum. 2010 ²⁾
MRSA	19	769	482
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	162	2684	2556
S. Enteritidis	12	195	234
S. Typhimurium	10	168	406
Andre zoon. salmonella	15	390	459
Yersinia enterocolitica	6	160	144
Verocytotoksin- producerende E. coli	8	156	127
Enteropatoogene E. coli	7	118	123
Enterotoksogene E. coli	13	230	319

²⁾ Kumulativt antal i 2011 og i samme periode 2010

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk